

POWIATOWY URZĄD PRACY
W SKIERNIEWICACH

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE
SKIERNIEWICKIM I POWIECIE – MIASTO
SKIERNIEWICE ZA II PÓŁROCZE 2010 R.**

Skierniewice, 2011

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. Analiza bezrobocia według zawodów

- Struktura bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych w II półroczu 2010r.
- Bezrobotni według zawodów - tablica T-I/P-1
- Struktura bezrobotnych według grup zawodów
- Napływ bezrobotnych według zawodów
- Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych

2. Analiza ofert pracy według zawodów

- Oferty pracy według zawodów - tablica T-I/P-3
- Struktura ofert pracy według grup zawodów - tablica T-I/P-3a

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- Zawody deficytowe i nadwyżkowe w pierwszej połowie 2010 roku
- Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych - załącznik T-II/P-5
- Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie
- Struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD

Wnioski

WSTĘP

Rozwój technologiczny i procesy restrukturyzacyjne powodują ciągłe zmiany na rynku pracy. Należy im się bacznie przyglądać i analizować zapewniając tym samym stały dostęp społeczności lokalnej do wszystkich usług świadczonych przez urząd pracy. Struktura bezrobocia oraz jego skutki wymagają ciągłego monitoringu rynku pracy i procesów na nim zachodzących. Dzięki rozwojowi różnych sektorów gospodarki powstają nowe zawody - związane z nowoczesną technologią. Z kolei pewne zawody zanikają na skutek coraz mniejszej ich popularności i malejących potrzeb społecznych na ich wykonywanie. Aby osoby poszukujące pracy mogły spełniać wymogi rynku pracy, powinny na bieżąco śledzić zachodzące na nim zmiany.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami) jednym z zadań należących do samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest opracowywanie analiz i sprawozdań rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Pełni on dwie fundamentalne funkcje: deskryptywną - opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi oraz normatywną - pozwala na formułowanie ocen i wniosków dotyczących szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Głównym celem niniejszego raportu jest próba określenia zawodów, na które istnieje popyt oraz tych, w przypadku których obserwuje się tendencję nadwyżkową. Przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób

poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który na rynku pracy występuje mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych można wykorzystać także w celu:

- opracowania i realizacji programów promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- określenia odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych, zapewniając ich dostosowanie do potrzeb lokalnych pracodawców,
- opiniowania kierunków kształcenia prowadzonych w szkołach zawodowych na terenie powiatu skierniewickiego i miasta Skierniewice

Opracowanie to pozwoli również pracownikom instytucji rynku pracy, a w szczególności pośrednikom pracy oraz doradcom zawodowym, na usprawnienie usług oraz na racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy.

Podstawowymi źródłami do przeprowadzenia analizy „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie skierniewickim i powiecie - miasto Skierniewice w II półroczu 2010 roku” są zestawienia danych statystycznych z Powiatowego Urzędu Pracy, dotyczących osób bezrobotnych, ofert pracy według grup zawodów oraz zawodów i specjalności.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do opracowania wykorzystano również załączniki 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01.

Niniejsze opracowanie ma charakter diagnostyczny i składa się z czterech części. W pierwszej z nich omówiona została sytuacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w II półroczu 2010 r. według sekcji PKD, a następnie przedstawiona została analiza zgłoszonych w tym okresie przez pracodawców ofert pracy do urzędu również według tego sektora.

Druga część przedstawia sytuacje poszczególnych grup osób bezrobotnych oraz ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców według dużych (kody dwucyfrowe) i elementarnych (kody czterocyfrowe) grup zawodów oraz zawodów i specjalności wykonywanych w ostatnim miejscu pracy (kody sześciocyfrowe).

W ostatniej części raportu zostały zanalizowane zawody nadwyżkowe oraz deficytowe w Powiatowym Urzędzie Pracy w Skierniewicach.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

- **Struktura bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych w II półroczu 2010r.**

W tej części raportu przedstawiona została struktura zawodowa bezrobotnych. Podstawą do poniższego zestawienia jest analiza sytuacji na rynku pracy w mieście Skierniewice oraz w powiecie skierniewickim, na który składa się 9 gmin tj.: Kowiesy, Lipce Reymontowskie, Głuchów, Bolimów, Nowy Kawęczyn, Godzianów, Słupia, Maków i Skierniewice.

Według stanu na koniec II półrocza 2010 roku w ewidencji skierniewickiego urzędu znajdowało się 3097 osób bezrobotnych, w tym 1662 kobiety. Stopa bezrobocia jest ukazana w procentach jako relacja pomiędzy liczbą zarejestrowanych bezrobotnych a liczbą osób aktywnych zawodowo to jest: zdolnych w prawnie określonych warunkach do podjęcia zatrudnienia obejmujące wszystkich zdolnych do pracy w wieku od 18 lat do 65 (w przypadku kobiet do 60) roku życia - w tym bezrobotnych. Stopa bezrobocia ogłoszona przez GUS dla powiatu grodzkiego wynosi 9,6% a dla powiatu ziemskiego 8,2%.

Na dzień 01.07.2010 roku na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach, nastąpił wzrost bezrobocia w stosunku do poprzednich miesięcy, który utrzymywał się przez miesiące letnie, co związane był

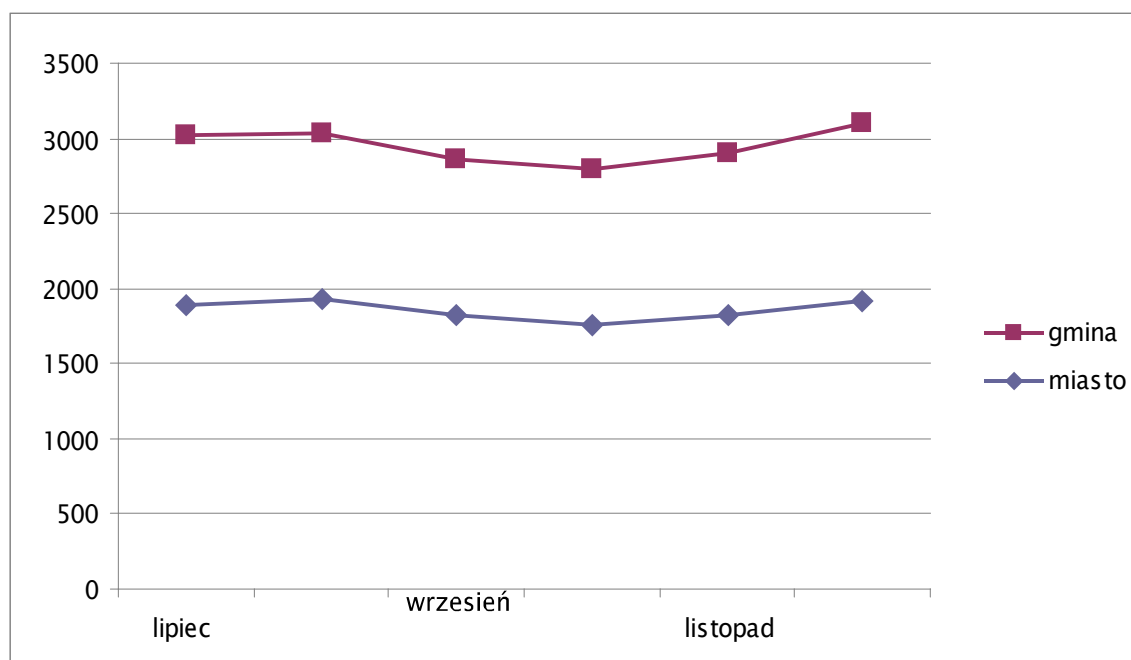
z napływem do ewidencji absolwentów. W okresie jesiennym nastąpił spadek liczby zarejestrowanych, natomiast w grudniu nastąpił niewielki wzrost. Powyższe zróżnicowanie obrazuje tabela nr 1.

Tabela 1. Poziom bezrobocia w II połowie 2010 roku

Miesiąc	Ogółem	Kobiet
Lipiec	3022	1613
Sierpień	3035	1658
Wrzesień	2867	1553
Październik	2798	1504
Listopad	2895	1561
Grudzień	3097	1662

Wykres 1.

Liczba bezrobotnych w mieście Skierniewice i powiecie skierniewickim w II połowie 2010 roku.

Osoby posiadające najniższe kwalifikacje oraz te, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe oraz zasadnicze zawodowe są najliczniejszą grupą zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec II półrocza 2010 r. najbardziej licznym gronem bezrobotnych, były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym - w powiecie 323, w mieście 498. Następną grupą pod względem liczebności w mieście i powiecie stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - (456 i 308), a kolejną - osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym- 453 osoby w mieście i 287 osób w powiecie. Najniższą zaś zauważalną grupą były osoby z wykształceniem wyższym - w gminach 131 w mieście 248. W stosunku do poprzedniego półrocza bezrobocie wśród osób z wykształceniem wyższym wzrosło o 1,5%.

Tabela 2. Bezrobotni według wykształcenia

Wykształcenie	Bezrobotni wg stanu na koniec II półrocza 2010 roku			% do ogółu
	W mieście	W powiecie	Razem	
Wyższe	248	131	379	12,24
Policealne i średnie zawodowe	453	287	740	23,89
Średnie ogólnokształcące	263	130	393	12,68
Zasadnicze zawodowe	456	308	764	24,66
Gimnazjalne i poniżej	498	323	821	26,5
ogółem	1918	1179	3097	100%

• **Bezrobotni według zawodów - tablica T-I/P-1**

Struktura bezrobocia według zawodów została opracowana na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach zamieszczonych w tabeli - T-II/ P-1

Tabela 3. Bezrobotni według zawodów.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni (stan w końcu II półrocza)	W tym kobiety
1.	522107	Sprzedawca	207	196
2.	931301	Robotnik budowlany	91	0
3.	311502	Technik mechanik	87	1
4.	341902	Technik ekonomista	75	64
5.	722204	Ślusarz	62	0
6.	743304	Krawiec	62	61
7.	712102	Murarz	48	1
8.	743604	Szwaczka	48	48
9.	911207	Sprzątaczką biurową	40	37
10.	932101	Pakowacz	38	32
11.	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	35	1
12.	253107	Pedagog	35	32
13.	515303	Robotnik gospodarczy	35	7
14.	751201	Cukiernik	32	21
15.	411004	Technik prac biurowych	32	24

W powyższej tabeli przedstawione zostały zawody, których liczba bezrobotnych przekracza 30 osób. Najliczniejszą z tych grup, tak samo jak w poprzednim półroczu, stanowią osoby posiadające zawód sprzedawca to jest 6,7% ogółu zarejestrowanych, z czego prawie 95% stanowią kobiety. W następnej kolejności, są robotnicy budowlani - 2,9% oraz technicy

mechanicy - 2,8%. Zawód, technika ekonomisty, który do tej pory plasował się dość wysoko, spadł na czwartą pozycję, co stanowi 2,4% wszystkich zarejestrowanych.

Pozostałe zawody, w których liczba bezrobotnych przekroczyła 30 osób to: ślusarz, krawiec, murarz, szwaczka, pakowacz, pedagog, robotnik gospodarczy, cukiernik, technik prac biurowych, sprzątaczką biurowa oraz mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych.

Podobnie jak w poprzednich latach najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby nie posiadające zawodu - 677, którzy stanowią 20,5% ogółu zarejestrowanych z czego 373 to kobiety. Pod uwagę były tu brane zarówno osoby z wykształceniem podstawowym, jak i średnim ogólnym, które nie posiadały świadectwa bądź dyplomu świadczącego o ukończeniu kształcenia szkolnego lub kursowego, bądź też nie posiadają doświadczenia zawodowego w okresie jednego roku w tym samym zawodzie.

- **Struktura bezrobotnych według grup zawodów**

Struktura bezrobocia według grup zawodowych została opracowana na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach zamieszczonych w Tabeli - T-II/ P-1a.

Analizując struktury bezrobocia według grup zawodowych dużych (kod 2 cyfrowy) oraz grup elementarnych (kod 4-cyfrowy) można zauważyć, że spośród grup zawodów największe bezrobocie zarówno w powiecie jak i mieście Skierniewice występuje wśród populacji określonej jako *Sprzedawcy i pokrewni* i jest to odpowiednio w powiecie 11,03% i w mieście 10,57%. Największy procent w tej grupie stanowią osoby, które zostały zakwalifikowane jako sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Na następnym miejscu wśród dużych grup znalazły się osoby sklasyfikowane jako Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń

i pokrewni - w mieście 9,73% i w powiecie 10,35%. Wśród tej grupy największy odsetek osób bezrobotnych stanowią mechanicy maszyn i urządzeń oraz ślusarze i pokrewni.

Na trzecim miejscu spośród grup dużych w mieście Skierniewice występuje grupa: *robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni*- 8,63 %. Z kolei w powiecie skierniewickim na trzecim miejscu uplasowała się grupa *Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie* - 9,21%.

Na kolejnych miejscach w **mieście Skierniewice** znalazły się grupy zawodów:

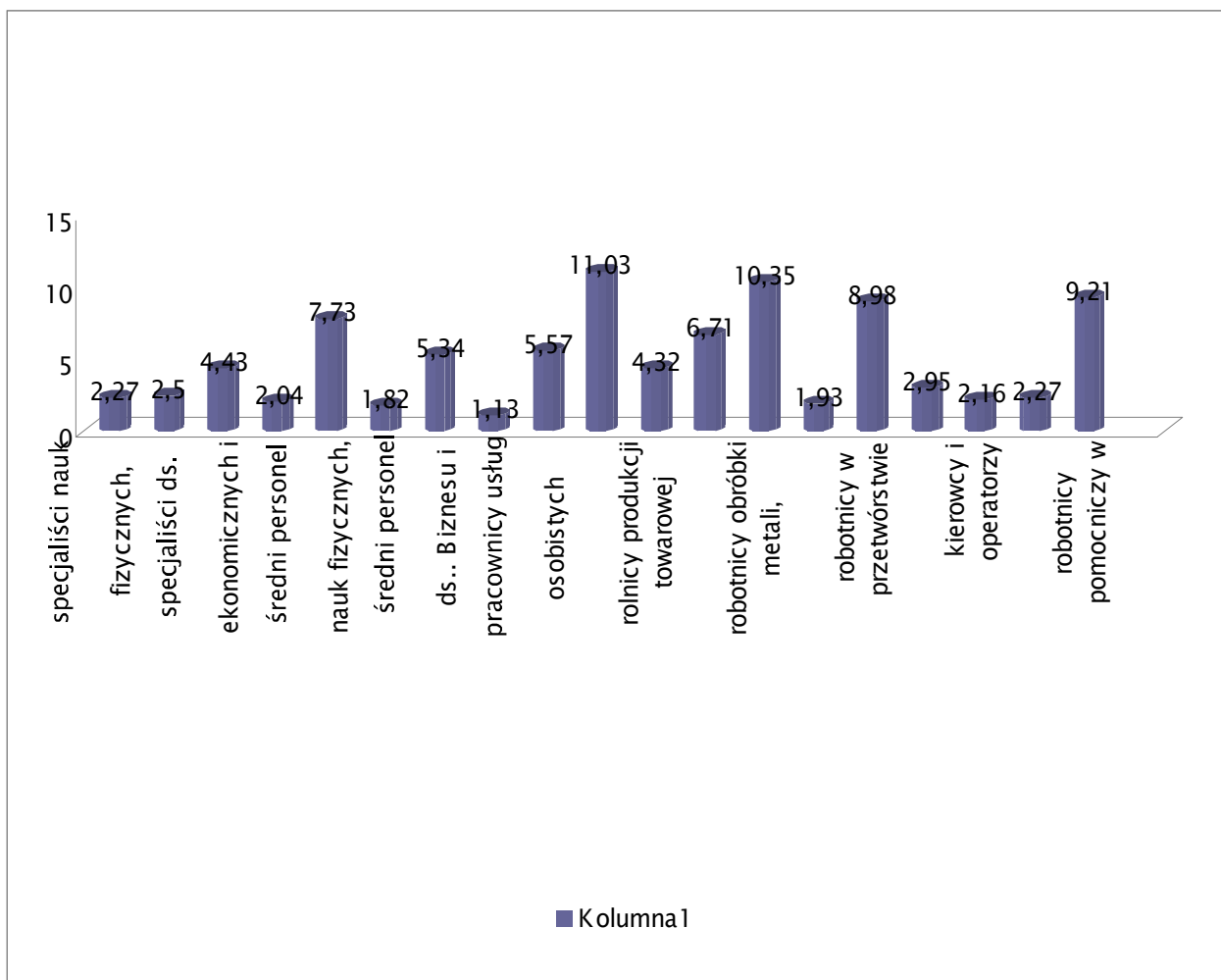
1. Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych - 7,98 %
2. Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie - 6,74 %
3. Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) - 6,16 %
4. Średni personel ds. biznesu i administracji - 5,64 %

Natomiast w **powiecie skierniewickim** poniżej miejsca trzeciego znalazły się następujące grupy:

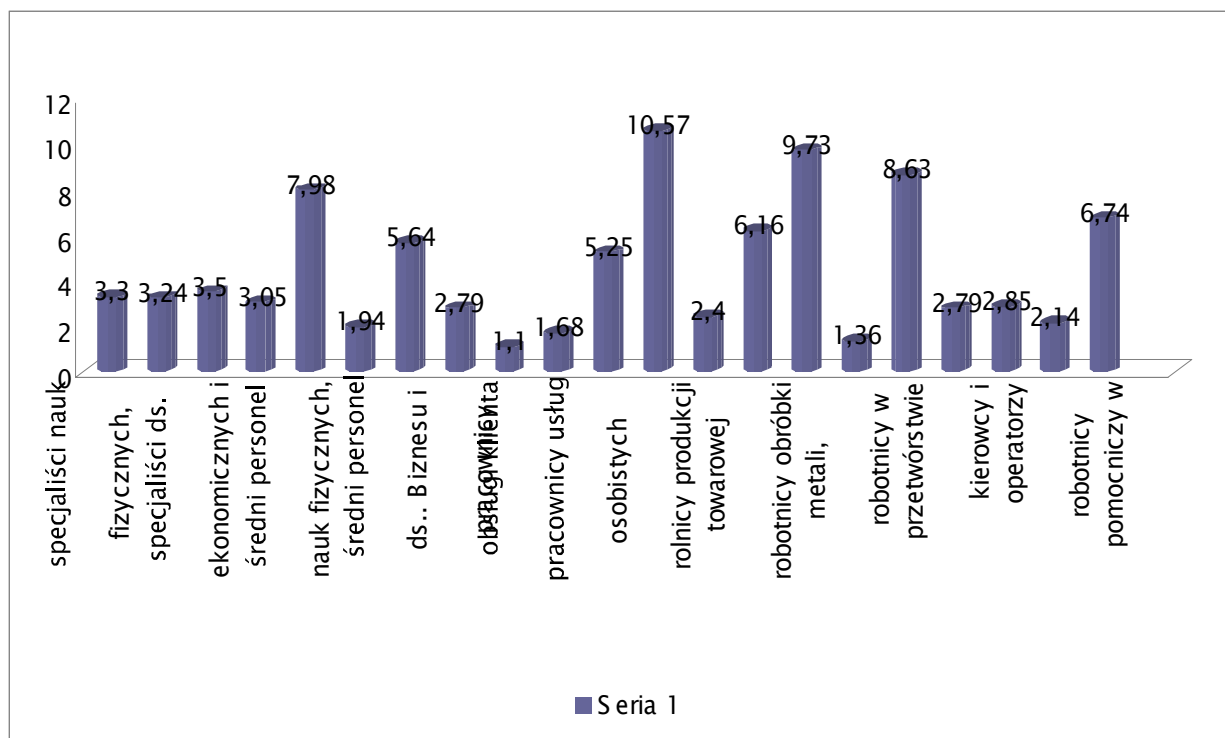
1. Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni - 8,98 %
2. Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych - 7,73 %
3. Pracownicy usług osobistych - 5,57 %
4. Średni personel ds. biznesu i administracji - 5,34 %

Poniżej zostały przedstawione wykresy, które obrazują strukturę bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie i mieście Skierniewice.

Wykres 2. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych
W powiecie Skierniewice w II półroczu 2010 roku

Wykres 3. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w mieście Skierniewice w II półroczu 2010 roku.

- **Napływ bezrobotnych według zawodów**

Następnym elementem rankingu zawodów deficytowych nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy jest analiza napływu osób do Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach według zawodów. Monitoring zawodów pod względem napływu do bezrobocia został sporządzony w oparciu o dane Powiatowego Urzędu Pracy zamieszczone w Tabeli - II/P-2

Najwięcej zarejestrowanych osób, podobnie jak w roku poprzednim, zostało sklasyfikowane jako nie posiadające zawodu. Grupa ta stanowi 26,83% napływu bezrobotnych według zawodów w drugim półroczu 2010 roku.

Biorąc pod uwagę zawody, które charakteryzują się największym napływem osób bezrobotnych, na pierwszym miejscu, tak jak i w ubiegłym

półroczu w mieście Skierniewice znalazł się zawód sprzedawca z liczbą 110 osób zarejestrowanych, natomiast w powiecie skierniewickim 75 osób. Na kolejnych miejscach plasują się kolejno takie zawody jak:

Tabela 4. Napływ bezrobotnych według zawodów w II półroczu 2010 roku

Miasto Skierniewice			Powiat skierniewicki		
Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
931301	Robotnik budowlany	43	341902	Technik ekonomista	32
311502	Technik mechanik	36	931301	Robotnik budowlany	30
341902	Technik ekonomista	34	818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowani	18
722204	Ślusarz	33	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	16
818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowani	32	932101	Pakowacz	16
235107	Pedagog	29	242218	Specjalista ds. badań społeczno-ekonomicznych	16
242217	Specjalista ds. administracji publicznej	27	263102	Ekonomista	15
743304	Krawiec	26	241306	Specjalista ds. finansów	13
712102	Murarz	23	311502	Technik mechanik	13

- **Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych**

Analizując strukturę napływu bezrobotnych według grup zawodowych w mieście Skierniewice oraz w powiecie skierniewickim w 2010 roku skorzystaliśmy z załącznika T-I/P-2a.

W mieście Skierniewice występują trzy duże grupy zawodowe, które są na podobnym poziomie liczby bezrobotnych, są to:

- Sprzedawcy i pokrewni (10,66 %) - dotyczy to głównie zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 9,8 %
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (7,72 %) - dotyczy to głównie zawodów: ślusarze i pokrewni - (2,36 %), mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych - (1,86 %), oraz mechanicy pojazdów samochodowych - (1,64 %)
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (7,01 %) - dotyczy to głównie zawodów: technicy mechanicy - (2,65 %), technicy rolnictwa i pokrewni - (1,36 %) oraz technicy budownictwa - (1,29 %).

Biorąc pod uwagę powiat skierniewicki zauważyć można, iż największą grupą zawodową, która stanowi 10,81 % ogółu bezrobotnych, podobnie jak w przypadku miasta są sprzedawcy i pokrewni . Największy napływ w tej grupie to 9,96% bezrobotnych.

Na następnym miejscu, w strukturze napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie, plasują się grupy zawodów: Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (8,38%) oraz Średni personel ds. biznesu i administracji (7,41%), Poniższa tabela przedstawia napływ osób bezrobotnych należących do dużych grup zawodowych, zarówno w mieście, jak i w powiecie skierniewickim:

Tabela 5. Napływ osób bezrobotnych według grup zawodowych

Lp.	Powiat skierniewicki		Miasto Skierniewice	
1	Sprzedawcy i pokrewni	10,81 %	Sprzedawcy i pokrewni	10,66 %
2	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	8,38%	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,72 %
3	Średni personel ds. biznesu i administracji	7,41%	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	7,01 %
4	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	7,17%	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	6,44%
5	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	7,05%	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	6,44%
6	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	6,8%	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,94%

2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Mając na uwadze sytuacje poszczególnych grup zawodowych na rynku pracy można nie tylko analizować liczbę bezrobotnych, ale także liczbę zgłoszonych ofert pracy, które przedstawiają zapotrzebowanie na dany zawód lub specjalność.

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach w II półroczu 2010 roku posiadał 662 oferty pracy, tj. o 1/3 ofert mniej niż w ubiegłym półroczu.

525 oferty były zgłoszone z terenu miasta Skierniewice a 137 ofert z terenu powiatu skierniewickiego.

- **Oferty pracy według zawodów - tablica T-I/P-3**

Analizując pozyskanie ofert pracy w II połowie 2010 roku, według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych można wywnioskować, że największe zapotrzebowanie pracodawców zarówno w mieście Skierniewice, jak i powiecie skierniewickim dotyczyło pracowników biurowych [technik prac biurowych] (419101) - łącznie 53 oferty. Poniżej został przedstawiony wykaz ofert jakimi dysponował urząd pracy w badanym okresie z podziałem na oferty z miasta Skierniewice oraz powiatu skierniewickiego.

Oferty pracy wg zawodów w mieście Skierniewice:

1. pracowników biurowych [technik prac biurowych] (419101) - 41 ofert
2. sprzedawca (522107) - 36 oferty
3. robotnik gospodarczy (914103) - 29 ofert
4. technik technologii żywności - produkcja koncentratów spożywczych (314406) - 29 ofert
5. pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni (751290) - 26 ofert

Oferty pracy wg zawodów w powiecie skierniewickim:

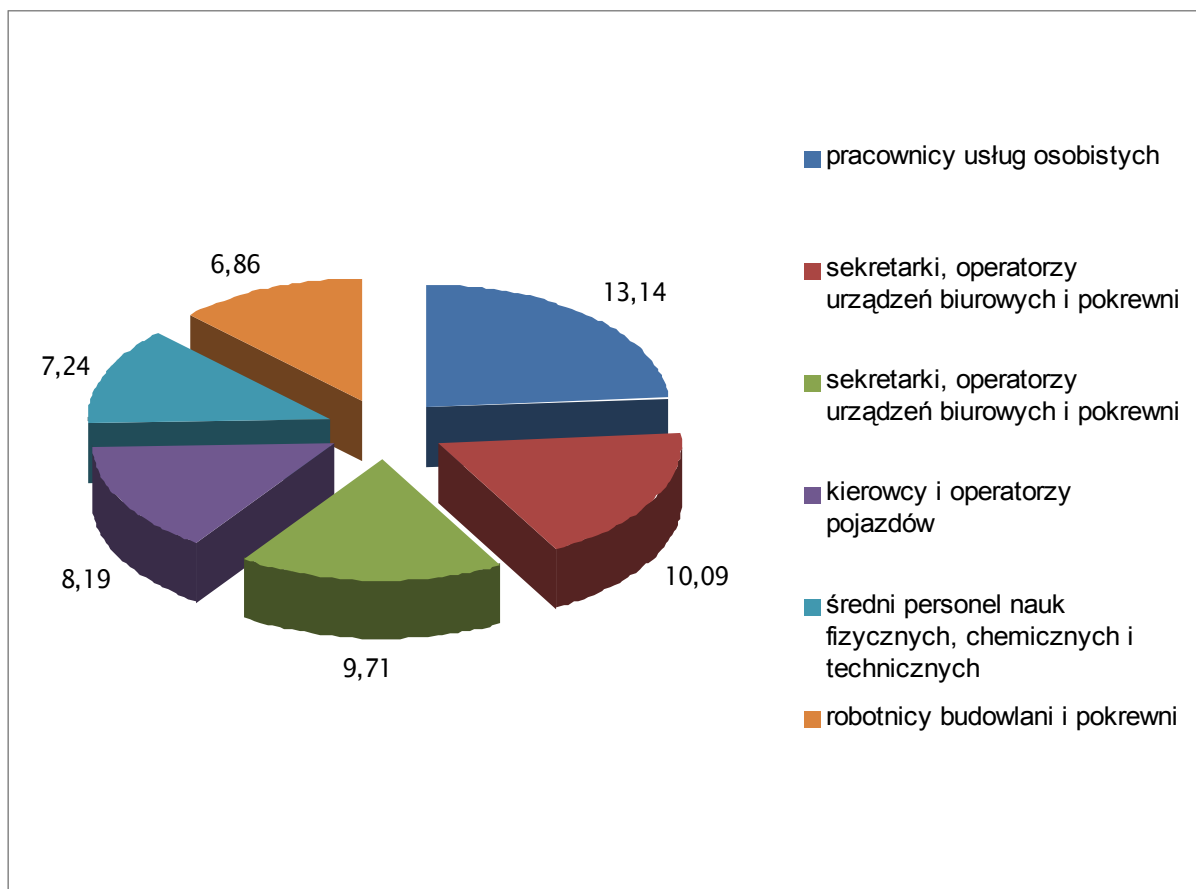
1. pracowników biurowych [technik prac biurowych] (419101) - 12 oferty
2. kierowca samochodu ciężarowego (833203) - 9 ofert
3. salowa (911206) - 7 ofert
4. sprzedawca (522301) - 7 ofert
5. kierowca ciągnika siodłowego (833202) - 7 ofert

- **Struktura ofert pracy według grup zawodów - tablica T-I/P-3a**

Kolejnym etapem w analizie rynku pracy w mieście Skierniewice i w powiecie skierniewickim pod względem ilości ofert pracy będzie liczba przypadających ofert dla przedstawicieli grup dużych (kod 2-cyfrowych) oraz grup elementarnych (kod 4 cyfrowy). Szczegółowe dane dotyczące propozycji zatrudnienia według grup zawodowych (dużych i elementarnych) obrazuje załącznik T-II/P-3a.

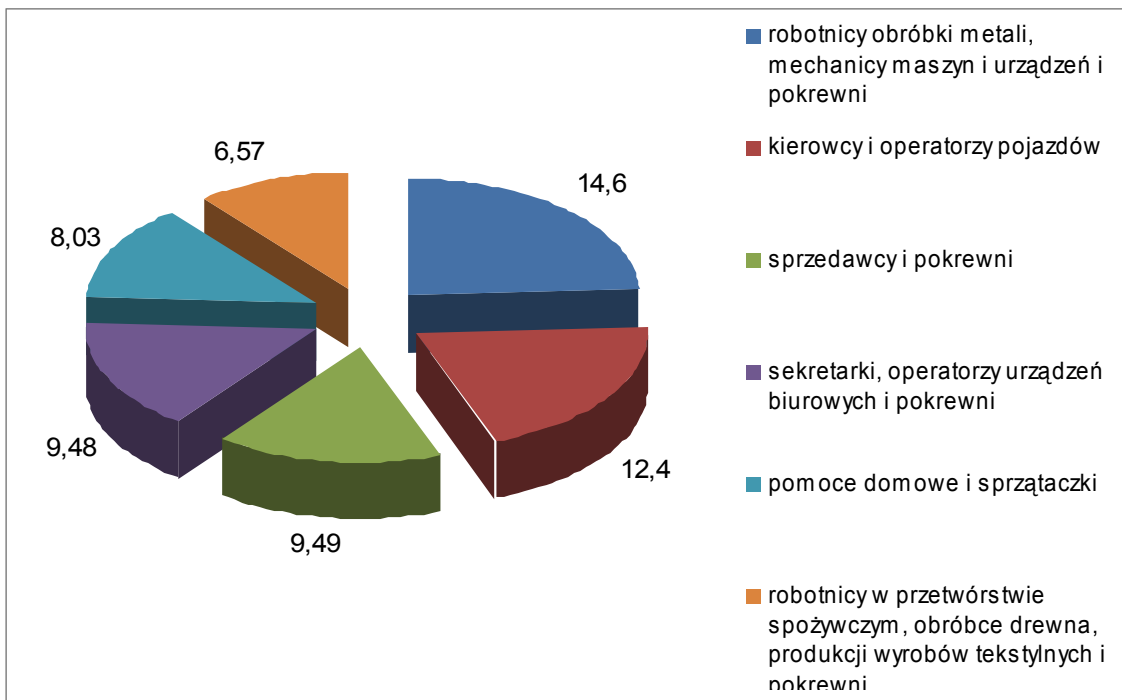
Biorąc pod uwagę miasto Skierniewice największa ilość zgłoszonych ofert była skierowana do grupy - pracownicy usług osobistych (13,14%). Dotyczy to głównie gospodarzy budynków. Na kolejnych miejscach sklasyfikowano odpowiednio: sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (10,09%) oraz sprzedawcy i pokrewni (9,71%).

Wykres 4. Struktura ofert pracy według grup wielkich zawodów w mieście Skierniewice w 2010 roku.

Analizując sytuację w powiecie skierniewickim można stwierdzić, że największe zapotrzebowanie odnotowano w przypadku: robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urzędzeń i pokrewnych (14,6%). Powodem tak wysokiego wskaźnika jest przede wszystkim, fakt, iż wlicza się w to także stanowiska subsydiowane. Na następnym miejscu znalazły się propozycje pracy dla kierowców i operatorów pojazdów (12,4%) natomiast na miejscu trzecim znajduje się grupa sprzedawców i pokrewni (9,49%).

Wykres 5. Struktura ofert pracy według grup wielkich zawodów w powiecie skierniewickim w 2010 roku.

Podczas analizy struktury ofert pracy według zawodów pojawiły się również grupy, w których nie zarejestrowano żadnej oferty pracy. Są to m.in.:

Lp.	Miasto Skierniewice	Powiat skierniewicki
1.	Kierownicy ds. zarządzania i handlu	Kierownicy ds. zarządzania i handlu
2.	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	Specjaliści ds. zdrowia
3.	Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania
4.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych
5.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury
6.	Średni personel ds. zdrowia	Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej
7.		Pozostali pracownicy obsługi biura
8.		Pracownicy usług ochrony
9.		Leśnicy i rybacy
10.		Pracownicy obsługi klienta

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Podstawowym zadaniem tej analizy jest identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Zostanie ona dokonana w oparciu o przyjęty wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k ($W_{n,i}^k$), który przedstawia wzór:

$$W_{n,i}^k = \frac{O_i^k}{B_i^k}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

Przyjęto, że zawody o wskaźniku :

$W_{n,i}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,i}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazuje równowagę na rynku pracy)

$W_{n,i}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

- **Zawody deficytowe i nadwyżkowe w pierwszej połowie 2010 roku**

Wnioski z przeprowadzonej analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w oparciu o stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, zostały zawarte w załączniku T-II/P-4. Jednak dane te nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistości, ponieważ zawody deficytowe według powyższego wskaźnika ($W_{n,l}^k > 1,1$) to także zawody, w których nie wymagane są zbyt duże kwalifikacje, a których wykonania mogą podjąć się przedstawiciele innych zawodów.

W mieście Skierniewice, do zawodów deficytowych, należą zawody tj.:

- Technik technologii żywności - produkcja koncentratów spożywczych ($W_{n,l}^k=29$),
- Kosmetyczka ($W_{n,l}^k=8$),
- Operator koparko-ładowarki ($W_{n,l}^k=6$),
- Robotnik drogowy ($W_{n,l}^k=6$),
- Pozostali stolarze meblowi i pokrewni ($W_{n,l}^k=4$),
- Pozostali kucharze ($W_{n,l}^k=3$),
- Referent (asystent) bankowości ($W_{n,l}^k=3$),
- Rejestratorka medyczne ($W_{n,l}^k=3$),
- Barman ($W_{n,l}^k=2,5$),
- Technik prac biurowych ($W_{n,l}^k=2,41$),
- Kierowca operator samochodu ciężarowego ($W_{n,l}^k=2,25$),
- Drwal/pilarz drzew ($W_{n,l}^k=2$),
- Lutowacz ($W_{n,l}^k=2$),
- Monter instalacji i urządzeń sanitarnych ($W_{n,l}^k=2$),

- Monter/składacz okien ($W_{n,l}^k=2$),
- Ogrodnik ($W_{n,l}^k=2$),
- Sekretarka ($W_{n,l}^k=2$),
- Sprzedawca w branży spożywczej ($W_{n,l}^k=2$),
- Brukarz ($W_{n,l}^k=1,5$),
- Mechanik samochodów ciężarowych ($W_{n,l}^k=1,5$),
- Specjalista ochrony środowiska ($W_{n,l}^k=1,5$),
- Telemarketer ($W_{n,l}^k=1,5$),
- Robotnik gospodarczy ($W_{n,l}^k=1,45$),
- Kierowca samochodu ciężarowego ($W_{n,l}^k=1,36$),
- Specjalista do spraw marketingu i handlu ($W_{n,l}^k=1,25$).

W powiecie skierniewickim natomiast do zawodów deficytowych zaliczamy:

- Technik prac biurowych ($W_{n,l}^k=6$),
- Nauczyciel przedszkola ($W_{n,l}^k=5$),
- Mechanik samochodów osobowych ($W_{n,l}^k=2$),
- Pilarz ($W_{n,l}^k=2$),
- Kierowca samochodu ciężarowego ($W_{n,l}^k=1,5$),
- Sprzedawca w stacji paliw ($W_{n,l}^k=1,33$).

W grupie zawodów deficytowych znalazły się także takie zawody, w których pojawiło się więcej ofert pracy niż zarejestrowanych bezrobotnych (w załączniku T-II/P-4 wskaźnik intensywności przedstawiono jako MAX). Do takich specjalności w mieście, należy zaliczyć zawody: dyrektor generalny, listonosz, kierownik działu produkcji, grafik komputerowy multimedialny, pracownik prac dorywczych, nauczyciel przedszkola, artysta malarz, spedytor, plastyk. Natomiast w powiecie są to m.in.: logistyk, nauczyciel fizyki i astronomii, laborant budowlany, bioenergoterapeuta,

kierownik działu produkcji, bibliotekarz, opiekunka domowa, elektryk budowlany, salowa.

Do **zawodów nadwyżkowych** czyli takich, w których występuje największe bezrobocie w mieście Skierniewice w II połowie 2010 roku, można zaliczyć: kierowca samochodu osobowego ($W_{n,l}^k=0,875$), przedstawiciel handlowy ($W_{n,l}^k=0,8$), pomoc kuchenna ($W_{n,l}^k=0,75$), pracownik socjalny ($W_{n,l}^k=0,75$), księgowy ($W_{n,l}^k=0,71$), betoniarz-zbrojarz ($W_{n,l}^k=0,67$), elektromonter instalacji elektrycznych ($W_{n,l}^k=0,67$), kierowca autobusu ($W_{n,l}^k=0,67$), malarz budowlany ($W_{n,l}^k=0,67$), wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych ($W_{n,l}^k=0,67$), zbrojarz ($W_{n,l}^k=0,67$). W nadwyżce występuje jeszcze, oprócz wyżej wymienionych, 37 zawodów, gdzie ich wskaźnik $W_{n,l}^k$ jest mniejszy niż 0,6, są to m.in.: fryzjer, kucharz, murarz, kelner.

W powiecie natomiast przedstawia się to następująco: ślusarz ($W_{n,l}^k=0,71$), brukarz ($W_{n,l}^k=0,5$), operator koparko-ładowarki ($W_{n,l}^k=0,5$), pozostali spawacze i pokrewni ($W_{n,l}^k=0,5$), sprzątaczką biurową ($W_{n,l}^k=0,44$), kucharz ($W_{n,l}^k=0,4$), spawacz ręczny gazowy ($W_{n,l}^k=0,4$). Podobnie jak w mieście, w powiecie także jest więcej zawodów nadwyżkowych, tj. 14; są to m.in.: sprzedawca, robotnik budowlany, technik administracji.

Analizie poddane są również **zawody w tzw. równowadze** czyli takie, wśród których wystąpiła równowaga pomiędzy ofertami pracy, a osobami zarejestrowanymi w tym samym zawodzie. W mieście należą do nich: inżynier elektronik, technik spedytor, manikiurzystka, bukietarz, asystent nauczyciela przedszkola, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, elektryk, stolarz meblowy, aparatowy procesów chemicznych, wulkanizator. Natomiast w powiecie skierniewickim są to zawody: nauczyciel informatyki/technologii informatycznej, technik informatyk, sekretarka, doradca klienta, dekarz. We wszystkich przypadkach wyżej wymienionych zawodów, zarówno w mieście jak i w powiecie, wskaźnik $W_{n,l}^k$ wynosi 1.

• **Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych - załącznik T-II/P-5**

Z analizy wskazanego załącznika, który zawiera uszeregowane duże grupy zawodów od nadwyżkowych do deficytowych, można wywnioskować, że zarówno w mieście Skierniewice jak i w powiecie skierniewickim, w zawodach deficytowych występują trzy takie same grupy, są to: sekretarki (miasto i powiat - $W_{n,l}^k=0,6$), operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni oraz kierowcy i operatorzy pojazdów (miasto - $W_{n,l}^k=0,1,26$, powiat - $W_{n,l}^k=1,13$). Dodatkowo w mieście występują jeszcze cztery grupy:

- Pozostali pracownicy obsługi biura ($W_{n,l}^k=14$),
- Przedstawiciel władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni ($W_{n,l}^k=2$),
- Leśnicy i rybacy ($W_{n,l}^k=2$),
- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych ($W_{n,l}^k=1,875$).

Grupa zawodów nadwyżkowych przedstawiona została w poniższej tabelce:

Tabela 8. Zawody nadwyżkowe w powiecie i mieście Skierniewice w 2010r.

Lp.	Miasto Skierniewice	Powiat skierniewicki
1.	Pracownicy usług osobistych	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni,
2.	Pracownicy przygotowujący posiłki	Technicy informatycy
3.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	Specjaliści nauczania i wychowania
4.	Elektrycy i elektonicy	Elektrycy i elektonicy
5.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny
6.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie
7.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
8.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	Monterzy
9.	Sprzedawcy i pokrewni	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
10.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni,	Sprzedawcy i pokrewni
11.	Pracownicy obsługi klienta	Rolnicy produkcji towarowej
12.	Pracownicy usług ochrony	Średni personel do spraw zdrowia
13.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	Pracownicy usług osobistych
14.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
15.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
16.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	Średni personel do spraw biznesu i administracji
17.	Operatorzy maszyn i urządzeń	Specjaliści nauk fizycznych,

18.	wydobywczych i przetwórczych Technicy informatycy	chemicznych i technicznych Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
19.	Specjaliści nauczania i wychowania	
20.	Pomoce domowe i sprzątaczk	
21.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	
22.	Rolnicy produkcji towarowej	
23.	Monterzy	
24.	Specjaliści do spraw zdrowia	
25.	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	

Do zawodów zrównoważonych w mieście można zaliczyć tylko jedną grupę, są to kierownicy do spraw produkcji i usług. Jeśli chodzi o powiat to sytuacja powtarza się z tą tylko różnicą, są to pomoce domowe i sprzątaczk.

- **Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie**

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie został sporządzony w oparciu o wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,II}^k$), który można obliczyć według podanego poniżej wzoru:

$$W_{d,II}^k = \frac{B_{d,II}^k}{B_{II}^k} \times 100\%$$

gdzie:

$B_{d,II}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu roku,

B_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

Mając na uwadze powyższy wzór można wywnioskować, iż w mieście wśród zawodów (kod 2-cyfrowy) generujących długotrwałe bezrobocie znalazły się na pierwszym miejscu ex aequo dwie grupy, są to: elektrycy i elektronicy oraz robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie - gdzie wskaźnik $W_{d,II}^k$ wynosi w obydwu przypadkach 0,33. Na następnym miejscu uplasowała się grupa: rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni ($W_{d,II}^k=0,31$). Na trzecim miejscu w mieście Skierniewice znalazły się pomoce domowe i sprzątaczkę ($W_{d,II}^k=0,3$).

W powiecie skierniewickim za grupę zawodów, które generują najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia należy uznać: ładowaczy nieczystości i innych pracowników przy pracach prostych ($W_{d,II}^k=0,5$). Na drugim miejscu ze wskaźnikiem $W_{d,II}^k=0,42$ znajduje się grupa: kierowcy i operatorzy pojazdów. Trzecie miejsce zajęła grupa: robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni z wynikiem $W_{d,II}^k=0,34$.

- **Struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD**

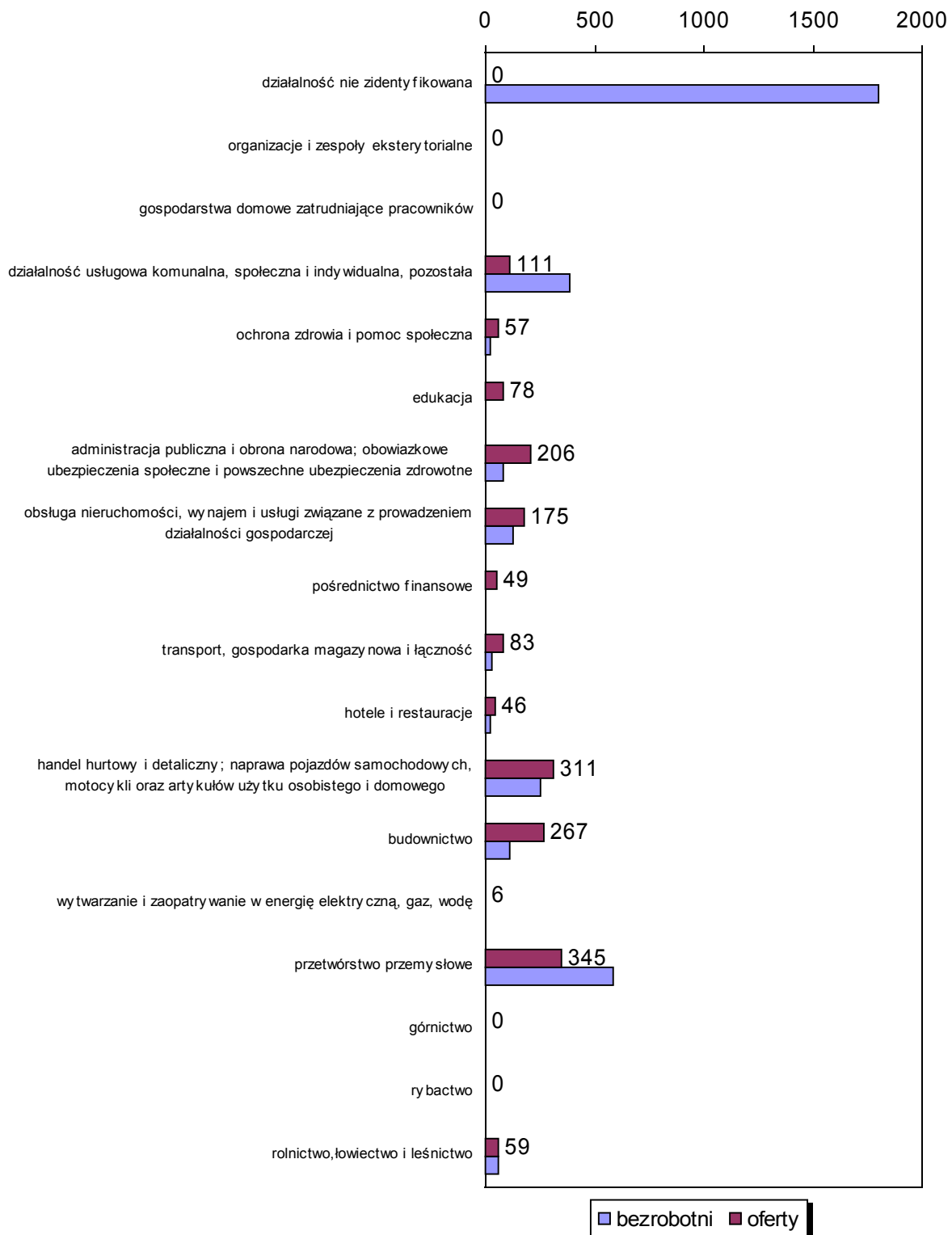
Następnym etapem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest badanie struktury bezrobocia i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w oparciu o załączniki T-I/P-9 i T-I/P-9a.

W II połowie 2010 roku największą liczbą bezrobotnych, zarówno w mieście Skierniewice i powiecie skierniewickim, występuje w sekcji

przetwórstwo przemysłowe. W mieście jest to 20,53% natomiast w powiecie 19,93%. Na drugim miejscu znajduje się handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych [włączając motocykle]- miasto 14,73%, powiat 11,44%. Dalej w klasyfikacji znajduje się budownictwo, gdzie w mieście jest 9%, a w powiecie - 11%. Analizując dane z wyżej wymienionych załączników można także zauważyć, że wystąpiły w mieście i w powiecie takie same sekcje PKD, w których nie zarejestrowano w ogóle osób bezrobotnych, są to:

- Górnictwo i wydobywanie,
- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- Organizacje i zespoły.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie i mieście Skierniewice w 2010 roku.

Analizując stosunek zarejestrowanych osób bezrobotnych do ilości ofert zgłaszanych w urzędzie zaobserwować można, iż najwięcej propozycji pracy, w mieście Skierniewice, zostało odnotowanych w sekcji: przetwórstwo przemysłowe jest to 20,95%.

Natomiast w powiecie jest to budownictwo - 28,47%.

Rozpatrując relację pomiędzy liczbą bezrobotnych a ilością ofert pracy, zarówno w mieście jak i w powiecie, można stwierdzić, że mniej jest ofert niż osób zarejestrowanych w następujących sektorach:

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- Przetwórstwo przemysłowe,
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
- Budownictwo,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle,
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- Transport i gospodarka magazynowa,
- Informacja i komunikacja,
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa,
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- Pozostała działalność usługowa.

WNIOSKI

Analiza danych statystycznych dotyczących zawodów deficytowych i nadwyżkowych w II półroczu 2010 roku prowadzi do następujących wniosków:

Po pierwsze najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie podstawowe i gimnazjalne, czyli osoby bez kwalifikacji .

Powyższy fakt w połączeniu z niską motywacją i wysokim wymaganiom stawianym pracodawcom może prowadzić do problemu ze znalezieniem przez nich zatrudnienia. Inna grupa osób bezrobotnych z braku różnorodności ofert podejmuje zatrudnienie niezgodne ze swoim wykształceniem i kwalifikacjami zawodowymi.

Analiza struktury bezrobocia w dużych grupach zawodów wykazała, iż najwięcej bezrobotnych zalicza się do grupy zawodów określanej jako sprzedawcy i pokrewni. Grupa ta stanowi 10,57% wszystkich bezrobotnych w mieście Skierniewice, w powiecie natomiast 17,058%. Największy procent w tej grupie stanowią osoby, które zakwalifikowały się jako sprzedawcy sklepowi (ekspedienci).

Analiza szczegółowa elementarnych grup zawodowych również wykazała, iż największe bezrobocie zarówno w mieście jak i powiecie występuje w zawodzie sprzedawcy - w mieście 110 osób, w powiecie 75 osób. Można także zauważyć, że na drugim miejscu pod względem ilości napływających ofert do urzędu pracy znajdują się właśnie sprzedawcy. W II połowie 2010 roku było to 36 ofert pracy. Jednak osoby z tym wykształceniem zwykle nie podejmują zatrudnienia w wyuczonym zawodzie

ze względu na, w ich mniemaniu, mało atrakcyjne zarobki proponowane przez pracodawców. Kolejnym powodem jest niedogodny, zmianowy system pracy, szczególnie w przypadku matek, które nie zawsze mogą lub nie chcą zostawiać dzieci pod opieką osób trzecich aby móc podjąć zatrudnienie.

Wśród ofert pracy, które napływają do urzędu można zauważyć, że pracodawcy potrzebują głównie osób z zawodem pracownik biurowy (technik prac biurowych). Grupa ta stanowi 41 ofert ze wszystkich zgłaszanych przez pracodawców ofert pracy.

Warto zauważyć, że w przypadku stanowisk w zakresie pracy biurowej są to w dużej mierze oferty w ramach stażu i prac interwencyjnych (form finansowanych z Funduszu Pracy). Dlatego też zaproponowane wskaźniki i miary wymagają ostrożnej interpretacji.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazał, iż zawodami deficytowymi na terenie działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach, a szczególnie w mieście, są głównie technicy technologii żywności - produkcja koncentratów spożywczych. W powiecie zaś są to technicy prac biurowych ze wskaźnikiem $W_{n,i}^k=6$ oraz, z niewielką różnicą gdzie $W_{n,i}^k=5$, są nauczyciele przedszkola.

Z analizy wynika również, iż w dyspozycji urzędu pozostają oferty pracy, których nie ma możliwości zrealizowania. Powodem trudności w realizacji ofert pracy są najczęściej: zbyt duża przerwa w zatrudnieniu, wiek, problemy zdrowotne, a także brak dyspozycyjności i chęci do pracy osób bezrobotnych pomimo tego, iż w ewidencji urzędu figurują osoby o wskazanych kwalifikacjach.

Podsumowując - należy zauważyć, iż sporządzony raport tworzony jest wyłącznie w oparciu o wybrane dane statystyczne, które jak wykazano powyżej nie odzwierciedlają dokładnie sytuacji w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Sporządzili:

Jolanta Krysiak

Agata Sobczyk

